

Igei gondolatok – Ötvened vasárnapján

Mi a különbség az emberi bölcsesség és a felülről jövő bölcsesség között? (Jak 3,13-14.17)

A bölcsesség felülről való, Isten bölcsessége, más úton-módon működik, mint a „földi, érzéki”. Mivel gyökeresen ellentétes forrásból fakadnak, következőképp a működésük is ellentétes úton halad.

Mik a hamis bölcsesség ismérvei?

Irigység. Ez a szó az önző becsvágy és cél jelentését hordozza magában. Kapcsolódik a Jak 3,1-hez, ahol Jakab inti őket, hogy ne törekedjenek nagyravágyóan lelki tisztségekre. A világ bölcsessége azt mondja „Reklámozd magad!”. Vagy olyan jó, mint a többi jelentkező, talán még jobb is! „Az a kerék kapja a zsírt, amelyik a lehangosabban nyikorog”. Szomorú, de nagyon sok önző, önreklámozó van Isten népe között. Még az apostolok is vitatkoztak azon, hogy ki a nagyobb Isten országában. A farizeusok is arra használták a vallásos tevékenységüket, hogy az emberek dicsérjék őket (Mt 6,1-18). Buzgóknak kell lennünk az Úr dolgában, de bizonyosodjunk meg róla, hogy az indítékaink helyesek. A világ bölcsessége embereket magasztal és ezáltal megrabolja Isten dicsőségét. „Aki dicsekszik, az az Úrban dicsekedjék” (1Kor 1,31).

Buzgóságunk az Úr iránt lelki vagy testi? Örülünk mások sikerének, vagy titokban irigykedünk és kritizálunk? Ránk nehezedik mások bukása, vagy inkább örülünk mikor elesnek? Amikor a világ bölcsessége bejut az egyházba, akkor igen gyakran emberi módon akarnak előmozdítani dolgokat, és embereket fognak magasztalni. Vigyázzatok!

Viszály Ez a szó pártoskodást jelent. A görögök arra használták, amikor egy politikust írtak le, aki szavazatokért kilincsel. A világ bölcsessége azt súgja: „Szerezz meg minden támogatást, amennyit csak tudsz!” Természetesen az önzésnek ez a szelleme csak versengést és szakadást szít az egyházban.

Kérkedés A büszkeség szeret dicsekedni, és nincs önhittebb az emberi bölcsességnél. Lehet úgy beszámolni az áldásokról, hogy Istené legyen a dicsőség, de lehet olyan megközelítésben is, hogy emberek kapják a dicsőséget. Tragikus látni, amikor egymást kölcsönösen dicsérgetik egyes Isten népe körébe tartozó csoportosulások. A 2Kor 10-ben, amikor Pál a dicsekvésre helyezi a hangsúlyt a szolgálata tekintetében, nagyon vigyázott, hogy Istené legyen a dicsőség. Isten bölcsességének a munkálkodásával az alázat érzése és az engedelmességre való készség jár együtt, és az ember azt szeretné, ha Istené lenne a dicsőség. Nem lehet bennünk olyan vágy, hogy összehasonlítsuk magunkat a másik keresztyénnel, mert Krisztusra nézünk — és összehasonlítva magunkat Vele, nincs mivel dicsekednünk.

Hazugság Ne hazudjatok az igazság ellen.” Nem nehéz a sorrendet megérteni. Először ott van az önző törekvés, ami pártoskodáshoz és versengéshez vezet. Néha dicsekvéshez kell folyamodnunk; és a dicsekvés gyakran hazugságot tartalmaz! Egy ember élete nem olvasható ki abból, amit megjelentet magáról a sajtóban, hanem Isten az, aki olvas a szívekben.

Milyen megkönnyebbülés most a figyelmünket a valódi lelki „felülről való” bölcsesség felé fordítanunk!

Szelídség A szelídség nem gyengeség, hanem ellenőrzés alatti hatalom. A szelíd ember nem tesz önző kijelentéseket önmagáról. A szelíd ember egyedül Isten dicsőségét keresi, és nem szolgálja az emberek dicséretét. A szelídség a Lélek egyik gyümölcse (Gal 5,23); nem munkálható ki emberi erővel. Van egyfajta hamis alázat, amit az emberek összetévesztenek a szelídséggel, de az csak színlelés. A „bölcs szelídséggel” kifejezés nagyon érdekes (Jak 3,13). A szelídség a hatalom helyes használata, a bölcsesség pedig a tudás helyes használata. A kettő együtt jár. Az igazán bölcs embernek megmutatkozik a mindennapi életében, hogy Isten gyermeke. Hozzáállás és cselekvés együtt jár.

Tisztaság Először „tisztá” – jelzi a szentség fontosságát. Isten szent; ennél fogva a felülről jövő bölcsesség tiszta. A szó mögött meghúzódó gondolat: „szűz, szeplőtlen”. Jakab ezt a szót újra használja a 4,8-ban: „szenteljétek meg a szíveteket”, vagyis „tegyétek szeplőtelené szíveteket”. Isten bölcsessége az élet megtisztulásához vezet. Az ember bölcsessége bűnbe vihet. Van lelki tisztaság, aminek az eredménye az Úrral való tiszta kapcsolat (2Kor 11,3); és van világi is, ami az embert lelki értelemben vett házasságtörővé teszi (Jak 4,4).

Békesség Az emberi bölcsesség vetélkedéshez, versengéshez és háborúhoz vezet (Jak 4,1-2), Isten bölcsessége viszont békességhez. Ez a békesség szentségen alapul, és nem kompromisszumon. Isten sosem akar békességet minden áron. Az egyház békessége nem fontosabb, mint az egyház tisztasága. Ha az egyház tiszta, ragaszkodik Istenhez, akkor békessége lesz. Az egyháznak sosem lesz békessége az által, hogy a szőnyeg alá söpri a bűneit, mintha nem lennének. Az emberi bölcsesség azt súgja: „Takargasd a bűneidet! Tartsd egyben a dolgokat!” Isten bölcsessége viszont ezt mondja: „Valld be a bűneidet, és az én békességem mindent összetart!”

Kedvesség A jelentése megalkuvás nélküli higgadtságot, gyengeség nélküli kedvességet hordoz. A kedves ember nem okoz szándékosan összeütközést, de az igazság feladására sem hajlandó a békesség kedvéért. Carl Sandburg Abraham Linkolnt „bárony-acél emberként” jellemezte. Ez találó kifejezés a kedvesség szó leírására is.

Engedékenység Isten bölcsessége a hívőt kellemessé teszi, akivel könnyű együtt élni és dolgozni. Az emberi bölcsesség az embert keményre és makacssá teszi. Az engedékeny ember hajlandó minden oldalról megvizsgálni egy kérdést, de nem tesz a saját meggyőződése ellenére. Nem válik ellenszenvenessé, amikor kifejezi egyet nem értését. Hanem „gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra” (Jak 1,19).

Irgalom Ami teljesen betölti a gondolatainkat, annak az ellenőrzése alatt állunk. Az, aki követi Isten bölcsességét, az irgalom ellenőrzése alatt áll. „Legyetek irgalmasok, mint ahogyan Atyátok is irgalmas” (Lk 6,36). Isten az Ő kegyelmében azt adja nekünk, amit nem érdemlünk, és irgalmában nem azt adja, amit megérdemelnénk. Az irgalmas samaritánus példázatában szemlélteti a mi Urunk, hogy mit jelent az irgalom (Lk 10,25-37). A samaritánus irgalmat gyakorolt, amikor gondoskodott egy zsidó idegenről. Ez az irgalom.

Jó gyümölcsök Azok az emberek, akik hisznek, gyümölcsöt teremnek. Isten bölcsessége nem hagyja az életet üresen, hanem gyümölcstelivé teszi. A Lélek gyümölcsöt terem Isten dicsőségére. A Lk 10,25-37-ben szereplő törvénytudó kész volt megvitatni a felebaráti viszony kérdését, de nem akart felebaráttá válni és segíteni valakinek.

Nem részrehajló Ha valaki a világ bölcsességére támaszkodik, akkor egyszer az egyik oldal nyomása alá kerül, másszor a másiké alá, hogy megváltoztassa a véleményét, és új nézőpontot vegyen fel. Ha Isten bölcsességét birtoklod, nem kell ingadoznod; határozott maradhatsz. A fölülről való bölcsesség fölülről való erővel jár.

Őszinte Ha az emberi bölcsesség van munkában, akkor megjelenhet a kétszínűség és a színlelés. Ha Isten bölcsessége munkálkodik, akkor nyitottság és őszinteség uralkodik, „az igazságot szólva szeretetben”. Ha valahol azt látod, hogy Isten szolgálai színlelnek vagy rejtegetnek dolgokat, biztos lehetsz abban, hogy szolgálatukat evilági bölcsesség irányítja. Politika a vallásban – utálatos Isten szemében. A hit nem fér össze a cselszövésselel.